

ВІДГУК
офіційного опонента на дисертаційну роботу
РОМАНЧУК ЗОРЯНИ ЗІНОВІЇВНИ
«Фінансове регулювання інвестиційної діяльності в Україні», подану
на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук
за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит

Актуальність теми дослідження. На думку зарубіжних та вітчизняних вчених і практиків, одним із головних чинників економічного розвитку є інвестиції. Одним із суттєвих і важливих завдань піднесення економіки України і підвищення ефективності її функціонування є активізація інвестиційних процесів, які пов'язані з проведенням реструктуризації економіки, побудованої на задіяні і реалізації сучасних новітніх технологій ефективного й економічного використання ресурсного потенціалу країни, запроваджені енергоощадних технологій і високоефективного обладнання.

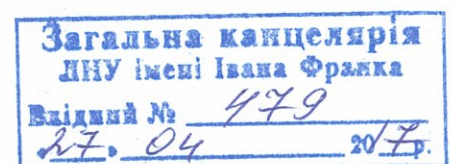
Враховуючи, що сьогодні обсяги інвестицій у національну економіку є досить мізерними, що пояснюється несприятливим інвестиційним кліматом у країні, досить низьким рівнем інвестиційної привабливості як галузей вітчизняної економіки, так і окремих регіонів та територій, недосконалою законодавчою і нормативноправовою базою, слабо розвиненим фондовим ринком і фінансово-кредитною та бюджетною системами, потужним податковим тиском, неефективним використанням амортизаційних відрахувань, а також низьким рівнем трансформації заощаджень населення в інвестиції, що, у свою чергу, спричиняє відплив вітчизняних грошових ресурсів за межі країни і не дає змоги залучати іноземні інвестиції в національне господарство, його галузі та окремі виробництва, питання пошуку шляхів виправлення ситуації є вкрай важливими.

З огляду на важливість для розвитку країни активізації інвестиційних процесів та чисельний ряд негативних явищ, що стримують ці процеси, необхідно віднайти шляхи забезпечення умов для зростання інвестиційної активності всіх суб'єктів. І в більшості випадків, реалізація цих завдань передбачає наявність дієвого державного регулювання. А тому вдосконалення механізмів регулювання, особливо фінансового регулювання активізації інвестиційних процесів є актуальним і важливим.

У контексты зазначеного, тема дисертаційної роботи Романчук З.З. є актуальною і практично значущою.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі Романчук З.З на тему: «Фінансове регулювання інвестиційної діяльності в Україні» є науково обґрунтованими та достовірними.

Ознайомлення із основними положеннями дисертаційної роботи дозволяє зробити висновок про те, що дисертанту в процесі дослідження вдалося досягти поставленої мети та розв'язати поставлені завдання.

Мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження (с. 5-6) визначені коректно, що зумовило можливість дійсно реалізувати системний підхід. Висновки за дисертацією в цілому (с. 180-184) сформульовані згідно з визначеною метою та основним завданням дослідження. Автором продемонстровано достатній рівень вмінь та навичок, необхідних для науково-пошукових досліджень.

Зроблені у дисертації висновки та рекомендації логічні і є результатом всебічного та об'єктивного аналізу досліджуваного явища за допомогою сучасного наукового інструментарію. Дисертантом використано широкий арсенал сучасних методів дослідження: методи наукового абстрагування, індукції, дедукції, узагальнення, аналізу, синтезу, порівняння, методи статистичного аналізу та експертних оцінок, методи економіко-математичного прогнозування, використання яких дозволило дисертанту поглибити теоретичні засади бюджетно-податкового регулювання інвестиційної діяльності в контексті активізації інвестиційних процесів в країні.

Робота є цілісною, окремі підрозділи логічно взаємопов'язані між собою, що забезпечує комплексний підхід для досягнення мети.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій ґрунтується на докладному вивченні та аналізі аналітичних та інформаційних матеріалів нормативно-правових актів України у сфері інвестиційної діяльності, наукових публікаціях вітчизняних і зарубіжних учених з теорії, методології та організації її державного фінансового регулювання, інформаційно-аналітичних та статистичних матеріалах Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України. Автором опрацьовано 217 літературних джерел. Коректність посилань на літературні джерела дозволяє виокремити наукові здобутки автора від наукових напрацювань інших вчених. Виклад теоретичного матеріалу підкріплений аналізом фактичних даних, графічним матеріалом, власними розрахунками, посиланнями на положення чинного законодавства.

Про достовірність сформульованих наукових положень, висновків та пропозицій свідчить по-перше, їх використання автором при апробації на 12 науково-практичних конференціях, як в Україні так і за її межами, по-друге, основні положення знайшли своє відображення у 19 наукових працях, серед яких є статті, опубліковані у зарубіжних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, по-третє, наукові результати були впроваджені у практику і навчальний процес.

Аналіз змісту дисертації, опублікованих праць та автореферату підтверджує достатній ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться у дисертації і виносяться на захист.

Так, у першому розділі розкриваючи сутність фінансового регулювання інвестиційної діяльності, автор базуючись на науковому доробку вчених послідовно конкретизує понятійний апарат, розкриваючи сутність таких дефініцій як, регулювання, державне регулювання, державне

регулювання інвестиційної діяльності, фінансове регулювання. (п.1.1, п. 1.2). І в результаті доходить висновку, що фінансове регулювання доцільно розглядати з двох точок зору: як складову реалізації фінансової політики і як елемент державного регулювання (с. 31).

Грунтовні теоретичні узагальнення підходів науковців до визначення поняття інвестиційної діяльності (с.13-18) дозволили автору виділити основні з них: по-перше, як вкладення наявних ресурсів з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту; по-друге, як сукупність дій, скерованих на перетворення заощаджень в інвестиції; по-третє, як процес пошуку інвестиційних ресурсів, вибір ефективних об'єктів інвестування; по-четверте, як важливу складову міжнародного руху капіталу.

Вагомим доробком автора є з'ясування подвійної природи фінансового регулювання. Так автор розглядає дане поняття як похідне від фінансового забезпечення та як функцію управління.(с.29) Це дозволило виокремити дві частини фінансового регулювання, а саме бюджетного та податкового регулювання (с.31), які як зазначає автор на рис. 1.7. на с. 37 уособлюють в собі напрями непрямого впливу держави на інвестиційну діяльність. На цьому ж рисунку автор детально намагається відобразити методи, інструменти та важелі цих двох напрямів фінансової політики. оскільки воно реалізується через державний бюджет, основним джерелом наповнення якого є податки. Така позиція є ключовою стосовно наповнення всієї роботи.

Належним чином обґрунтовується позиція автора щодо неможливості ефективного функціонування ринкової економіки без державного регулювання соціально-економічних процесів в державі, незважаючи на властиві їй самоорганізацію й саморегулювання. Автором стверджується, що саме держава має сформувати адекватну систему фінансового регулювання інвестиційної діяльності з урахуванням усіх особливостей національної економіки.

Цікавим з теоретичної точкою зору є аналіз впливу держави на інвестиційну діяльність через призму механізму фінансової трансмісії – механізму передачі імпульсів інструментів бюджетно-податкової політики на інвестиційні процеси. Слід відмітити, що бюджетні та податкові канали механізму фінансової трансмісії (рис.1.8., с.56) визначені автором, як найдієвіші інструменти фінансового регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

На цій основі обґрунтовано, що фінансове регулювання інвестиційної діяльності - це діяльність держави в інвестиційній сфері, що передбачає дослідження механізму фінансової трансмісії, аналізу результатів впливу фінансових імпульсів на показники інвестиційної динаміки, встановлення цілей, коригування інструментів (враховуючи вплив причинно-наслідкових зв'язків на інвестиційну діяльність) та моніторингу результативності фінансового регулювання інвестиційної діяльності.(с. 60-61) На думку автора, це сприятиме виявленню пріоритетів фінансового регулювання розвитку національної економіки.

На окрему увагу заслуговує, розроблена дисертантом авторська модель механізму фінансового регулювання інвестиційної діяльності, особливостями якої є: 1) застосування логіки фінансової трансмісії; 2) розгляд фінансового регулювання як функції управління; 3) акцентування уваги на контролі результативності.

У **другому розділі**, на окрему увагу заслуговує зібрана та опрацьована статистична інформація, на основі якої проаналізовано основні показники розвитку інвестиційних процесів в економіці (с.64-76). Здійснений аналіз дозволив автору провести точні розрахунки, сформулювати вичерпні висновки та на їх основі зробити узагальнення щодо основних тенденцій на інвестиційному ринку: низький рівень валового нагромадження основного капіталу в структурі ВВП, зниження частки капітальних інвестицій у ВВП, зниження темпів надходжень ПІІ у вітчизняну економіку.

Слід відмітити проведений дисертантом аналіз динаміки та структури іноземних інвестицій на (с.70-77) оскільки незважаючи на незначний приріст прямих іноземних інвестицій та низьку їх питому вагу у ВВП, саме вони є рушійною силою залучення нових знань та високих технологій у національну економіку. Пояснюючи чому показники надходження іноземних інвестицій у вітчизняну економіку знизилися у 2,5 рази за аналізований період, автор доходить висновку, що передусім це пов'язано з нестабільною політичною ситуацією в країні, недосконалістю законодавства та відсутністю проведення важливих реформ. Також автор доречно зазначає, що «залучення іноземного капіталу в національний економічний простір може створити низку загроз економічній безпеці країни-реципієнта».

Заходи стимулювання іноземних інвестицій дисертант в рамках свого дослідження цілком правильно розглядає через напрями покращення інвестиційного клімату в частині застосування механізмів податкового регулювання.

Доцільно також відзначити побудовану автором модель зв'язку залежності темпів приросту інвестицій в основний капітал та структури податкових надходжень Зведеного бюджету з визначенням впливу восьми факторних ознак, що дозволило автору отримати висновок, що включені в модель фактори пояснюють 71,5% варіації динаміки інвестицій в основний капітал (с.91).

На ст. 104 автором слушно зазначено, що зростання витрат на наукові дослідження і розробки є «глобальною тенденцією, що зумовлюється необхідністю підтримання економічного розвитку на основі забезпечення здатності економіки виробляти, засвоювати та комерціалізувати наукові знання». Ми погоджуємось з думкою автора, що саме це напрямок бюджетних інвестицій має бути одним з пріоритетних, оскільки визначає довгострокові перспективи розвитку країни.

Узагальнений досвід інших країн, наведений в **третьому розділі** (США, Франції, Китаю, Великобританії,) дозволив автору виокремити ряд проблем у процесі фінансування інноваційної діяльності в Україні та запропонувати шляхи їх вирішення. Міжнародний досвід передбачає поєднання прямого

бюджетного фінансування та надання податкових пільг для розвитку інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання і вимагає адаптації його до специфіки та умов розвитку нашої країни. Дисертантом слушно зазначається, що «за умови ефективного реформування податкової системи в частині зниження реального податкового навантаження Україна матиме шанси стати серйозним суб'єктом податкової конкуренції на світовому просторі.»(с.128), а також важливим напрямом активізації інвестиційних процесів визначено формування умов для залучення іноземних інвестицій шляхом покращення інвестиційного клімату в країні.

Вагомим доробком автора, який має практичну цінність є представлена і належним чином обґрунтована концепція фінансового регулювання в Україні (рис. 1.3, с. 168). В ній автор зробив спробу визначити принципи організації та напрями державного фінансового регулювання інвестиційної діяльності із зазначення очікуваних результатів.

Таким чином, основні наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться в дисертації, достатньою мірою обґрунтовані та достовірні, а дисертант виявив здатність до структурованого, логічного та обґрунтованого викладення матеріалу, що характеризує її як зрілого науковця.

Новизна наукових висновків і рекомендацій. Вважаю, що найбільш вагомими результатами представленого дослідження, які мають наукову новизну і стосуються паспорта спеціальності є такі положення:

удосконалено:

тлумачення сутності поняття “фінансове регулювання інвестиційної діяльності”, як діяльності держави в інвестиційній сфері, що передбачає дослідження механізму податково-бюджетної трансмісії, аналізу результатів впливу фінансових імпульсів на показники інвестиційної динаміки, встановлення цілей, коригування інструментів фінансового регулювання (враховуючи вплив причинно-наслідкових зв'язків на інвестиційну діяльність) та моніторингу цільової ефективності їх впливу на інвестиційну діяльність, що допомогло визначити найдієвіші інструменти фінансового регулювання інвестиційної діяльності в Україні (с. 59-60);

науково-методичні підходи до аналізу інструментів податкового регулювання інвестиційної діяльності із застосуванням економіко-математичних методів. У межах цього встановлено рівень регресійної залежності між рівнем податкового навантаження, структурою податкових надходжень до зведеного Бюджету України та показниками інвестиційної динаміки. Використання такого підходу, на відміну від існуючих, дає змогу підвищити достовірність і наочність висновків та пропозицій щодо удосконалення податкової політики держави (с. 90-91);

методику оцінювання ефективності бюджетного регулювання інвестиційної діяльності в частині визначення оптимальної структури видатків зведеного Бюджету України за функціональною класифікацією на основі економіко-математичного моделювання. Це допомогло виявити пріоритетні напрями державних видатків з метою активізації інвестиційних процесів (с. 107-109);

методологічні аспекти фінансового регулювання інвестиційної діяльності, а саме врахування в процесі її організації: характеристик (особливості, принципи, умови, норми); логічної структури (суб'єкт, об'єкт, предмет, форми, засоби, методи, результат); часової структури (фази, стадії, етапи). Це дало можливість запропонувати авторську модель механізму державного фінансового регулювання інвестиційної діяльності (с. 58);

одержали подальший розвиток:

науково-методичний підхід до функціональної діагностики механізму фінансового регулювання інвестиційної діяльності, особливості якої є: 1) застосування логіки фінансової трансмісії; 2) розгляд фінансового регулювання як функції управління; 3) акцентування уваги на контроль результативності. Це допомагає виявити пріоритети фінансового регулювання розвитку національної економіки (с. 57-59);

понятійний апарат і термінологія державного фінансового регулювання інвестиційної діяльності, зокрема уточнено такі поняття: “інвестиційна діяльність” (с. 14-16), “інвестиційно-інноваційна діяльність” (с. 18-19), “податкове регулювання” (с. 82), “бюджетне регулювання” (с. 97), “податково-бюджетне регулювання” (с. 33-34), що поглиблює методологічні основи розуміння сутності досліджуваної теми;

систематизація принципів фінансового регулювання інвестиційної діяльності, до складу яких віднесено: загальну тривалість оподаткування; рівність усіх платників перед правом без будь-якої дискримінації; неминучість; презумпцію законності; фіскальну достатність; соціальну справедливість; ефективне оподаткування; нейтралітет оподаткування; стабільність; однорідність і зручність при оплаті; єдність бюджетної системи; балансування; незалежність; повноту; обґрунтування; ефективність та результативність; субсидіарність; цільове використання бюджетів; прозорість і відкритість. Методичність їх дотримання стимулюватиме інвестиційну діяльність з метою забезпечення сталого розвитку економіки (с. 54);

науково-методичні положення до аналізу впливу фінансового навантаження на інвестиційну діяльність в Україні, що ґрунтується на інструментарії диференціального числення (с. 108);

методологічний підхід до розроблення та реалізації концепції державного фінансового регулювання інвестиційної діяльності в Україні, що охоплює мету, принципи, напрями, методи та очікувані результати застосування бюджетно-податкових інструментів фінансового регулювання. Це дасть можливість активізувати інвестиційну діяльність та залучити в національну економіку України необхідний обсяг інвестицій (с. 168).

Значущість результатів дисертаційного дослідження для науки і практики, рекомендації щодо їх подальшого використання. Отримані в процесі виконання дисертаційної роботи результати мають наукове та практичне значення і були використані у діяльності:

- Департаменту економічної політики Львівської міської ради в частині пропозицій щодо мінімізації ризиків при веденні іноземними та вітчизняними інвесторами інвестиційної діяльності в Україні й рекомендації

щодо покращення інвестиційного клімату у місті Львові та області (Довідка № 23-вих-630 від 28.08.2015 р.)

- Спеціалізованої державної податкової інспекції з обслуговування великих платників у м. Львові Міжрегіонального головного управління ДФС в частині аналізу впливу каналів фіскальної трансмісії на результуючі показники інвестиційної діяльності з метою збільшення доходів Зведеного бюджету України, що виконано засобами економіко-математичного моделювання (Довідка № 115/10/04-0024/20 від 18.08.2015 р.).

- Товариства з обмеженою відповідальністю "Віко-Банзай", в частині практичних рекомендації (пропозиції) щодо удосконалення методики визначення ефективності податкового стимулювання інвестиційної діяльності на мікрорівні, що дало змогу виявити пріоритети формування податкової стратегії підприємства (довідка № 17/143/15 від 04.05.2015 р.).

Також, одержані автором результати дослідження використовуються у навчальному процесі Львівського національного університету імені Івана Франка під час викладання дисциплін: "Фінанси", "Фінанси підприємств", "Фінансовий менеджмент", "Інвестування", "Фінансування інноваційної діяльності підприємств" (Довідка № 4000-Н від 08.09.2015 р.).

Дисертацію виконано у рамках науково-дослідної роботи кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка за напрямом "Формування фінансового потенціалу національної економіки" (державний реєстраційний номер 0116U001677). Внесок автора полягає, у теоретичному обґрунтування і розроблені практичні рекомендації щодо удосконалення фінансового регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Повнота викладення наукових положень, висновків та рекомендацій дисертаційного дослідження в опублікованих працях та авторефераті. Ознайомлення зі змістом дисертаційного дослідження та опублікованими працями здобувача наукового ступеня дозволяє зробити висновок, що наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертації, знайшли своє відображення у публікаціях автора.

За результатами дослідження опубліковано в 19 наукових працях загальним обсягом 6,8 друк. арк., з яких: 6 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному виданні, 2 – у наукових фахових виданнях, що входять до міжнародних науко-метричних баз, та 10 – в інших виданнях.

Автореферат ідентичний за змістом основним положенням дисертації і дає повну уяву про виконану роботу. Він розкриває зміст наукових положень, висновків та рекомендацій які виносяться на захист, вичерпно характеризує мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

В авторефераті знайшли своє ідентичне відображення основні положення дисертації, отримані наукові результати, сформульовані висновки та рекомендації.

Дискусійні положення і зауваження. Оцінюючи наукове дослідження Романчук З.З. позитивно, разом з тим необхідно необхідно звернути увагу на

деякі положення дисертаційної роботи, які, на мій погляд, мають дискусійний характер и потребують подальшого обґрунтування.

1. В п 1.3 автор наводить принципи фінансового регулювання, поділяючи їх на принципи податкового та бюджетного регулювання, на нашу думку, вони носять дещо декларативний і загальний характер. Зазначені принципи мали б більшу наукову цінність і дослідження значно виграло, якби вони були автором адаптовані безпосередньо до регулювання інвестиційної діяльності і були узгоджені з принципами інвестиційної політики та принципами державного регулювання інвестиційної діяльності.

2. Відзначаючи високий рівень дисертаційного дослідження, зазначу, що на рис. 1.7. с.37 автор приводить узагальнену схему механізму державної політики комплексного регулювання інвестиційної діяльності, в якій виділяє складові фінансової політики за напрямки їх впливу. Згідно цієї схеми державне кредитування і гарантування віднесені автором до політики державного кредиту, яка є складовою прямого впливу згідно зазначеної схеми, однак на наступній с. 38 автор протирічить собі відносячи кредитування під гарантії уряду до інструментів бюджетного регулювання. Тому дисертанту варто чіткіше сформулювати свою думку, щодо класифікації методів бюджетного регулювання.

3.3 належним рівнем обґрунтування в роботі для визначення процесу впливу держави на інвестиційну діяльність через інструменти фінансового регулювання введено поняття механізму фінансової трансмісії, як процесу послідовної передачі імпульсів інструментів бюджетно-податкової політики на інвестиційні процеси (с. 55-57) та запропоновано модель механізму фінансового регулювання інвестиційної діяльності (рис. 1.9, с. 58). На жаль, окрім його визначення та структурування у запропонованій моделі механізму, цей інструмент аналізу регулювання інвестиційної діяльності більше в роботі ніяк не застосовується, а ні для оцінки податкового регулювання, а ні для діагностики бюджетного регулювання.

4. Для проведення діагностики результативності застосування податково-бюджетних інструментів у сфері регулювання інвестиційних процесів в Україні, автором запропоновано дві моделі: а) взаємозалежності темпів приросту інвестицій в основний капітал та структури податкових надходжень Зведеного бюджету України (с. 90-91); б) взаємозалежності темпів приросту інвестицій в основний капітал від структури видатків Зведеного бюджету (с. 107-109). Запропоновані моделі демонструють кореляцію обраних факторів, але висновки цієї частини дослідження, на нашу думку, були більш ґрунтовними, якщо б автор визначив напрями причинно-наслідкових зв'язків, їх еластичність, додаткові можливі умови та фактори впливу на отримані показники тощо.

Також варто зазначити, що в запропонованих моделях поза увагою дослідника залишилися такі важливі для досягнення макроекономічної рівноваги категорії як: рівень монетизації економіки, рівень заощаджень, валовий національний наявний дохід, кінцеве споживання, валове нагромадження, національні заощадження, чисте кредитування і чисте

запозичення тощо. Дані макроекономічні категорії мають тісний взаємозв'язок та безпосередній взаємовплив як на рівень податкового навантаження та структуру видатків зведеного бюджету, так й на показники інвестиційної динаміки.

5. Потребує уточнення позиція автора викладена на с. 78 щодо розуміння дефініції інвестиційна безпека держави. Автор притримується думки, що інвестиційна безпека – це і стан, з одного боку, оскільки характеризує досягнутий рівень використання інвестиційних ресурсів в економіці, і процес, з іншого, оскільки визначає процес та напрями ефективного їх використання. Однак, ми притримуємося думки, викладеної в аналітичній доповіді Національного інституту стратегічних досліджень, що інвестиційна безпека - це саме стан інвестування економіки (рівень національних та іноземних інвестицій), якій забезпечує довгострокову економічну динаміку та її розширене відтворення, раціональну реструктуризацію і технологічне переозброєння. Інвестиційна безпека не визначає процес та напрями ефективного використання інвестиційних ресурсів, тому використання процесного підходу, на нашу думку, для пояснення сутності інвестиційної безпеки є некоректним.

6. В роботі досить значна увага автора приділена у другому та третьому розділах питанням важливості іноземних інвестицій, міжнародному досвіду їх використання, результатом чого стало виокремлення напрямів стимулювання їх залучення в економіку країни. Однак, на нашу думку, робота набула більшої логічності і цілісності, як би і в першому розділі при розгляді механізму фінансово регулювання інвестиційної діяльності іноземні інвестиції були відмічені як важливий напрямок фінансового регулювання через податкові та бюджетні важелі, щоб пояснило таку пристальну увагу до них в подальшому дослідженні.

Відмічені зауваження, дискусійні моменти та побажання носять дискусійний характер та мають сприйматись як порада дисертанту щодо поглиблення досліджень у цій сфері в майбутньому і не знижують його наукову і практичну значимість.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Романчук Зоряни Зіновіївни на тему: «Фінансове регулювання інвестиційної діяльності в Україні», подана на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, є самостійним, завершеним науково-прикладним дослідженням, що містить належним чином обґрунтовані висновки і пропозиції щодо розроблення теоретико-методичних засад формування і розвитку механізму фінансового регулювання інвестиційної діяльності. та обґрунтування на цій основі практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення окремих елементів системи. Мету та завдання, поставлені в дисертаційній роботі, досягнуто і успішно вирішено. Дисертація добре структурована, у ній витримано логічну послідовність викладу матеріалу.

За актуальністю предмету дослідження, його обсягом, науковим рівнем і практичною цінністю отриманих результатів дисертаційна робота «Фінансове регулювання інвестиційної діяльності в Україні» відповідає вимогам пп. 9, 11, 12 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року № 567 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 656 від 19 серпня 2015 року, а її автор – Романчук Зоряна Зиновіївна - заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Офіційний опонент:

**Кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»**

О. М. Юркевич

О. М. Юркевич
ЗАСВІДЧУЮ
Вчений секретар
Державного вищого навчального закладу
"Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана"
Лавченко О.В.
« 24 » 04 2017 р.

*Відчук надійшло до секретаріату ректора 24.04.2017р.
Д 35.051.01
Вчений секретар [Signature] / маюван с.д./*